

عنوان مقاله:

معرفی و نقد بر چند سند تصویری تاریخی تازه یافته در مورد میدان نقش جهان

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 8، شماره 17 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مینا راداحمدی - کارشناس ارشد مرمت و احیای بناها و بافت های تاریخی، دانشگاه هنر اصفهان.

فرهاد تهرانی - دکتری مرمت سازه، عضو هیئت علمی و دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی تهران

رضا ابویی - دکتری مرمت معماری و شهری، عضو هیئت علمی و استادیار دانشکده مرمت دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

میدان نقش جهان شاخص ترین میراث معماری دوران شکوفایی اقتصادی سیاسی شهر اصفهان در عصر صفوی است. با وجود حدود چهارصد سال تألیف و ترجمه پیرامون ویژگی های این فضای پویای تاریخی و تجدید چاپ مکرر اسناد و مدارک تاریخی مرتبط با این میدان، اسناد مصور ارزشمندی وجود دارد که تاکنون گمنام مانده است. از سوی دیگر در حوزه مرمت معماری، یکی از مهمترین مسایل مؤثر در بهبود روند تحول و تداوم و کنترل اصالت اقدامات مرمتی در بناها و شهرهای تاریخی، شناخت بهتر ویژگی های منظر تاریخی آنها است. در این راستا با بهره گیری از روش توصیف تاریخی و مطالعات تطبیقی می توان ضمن گویاسازی اسناد مصور کهن از طریق مقایسه آنها با یکدیگر و منابع مکتوب به بررسی تحول و تداوم ویژگی های این فضای زنده تاریخی نسبت به وضع موجود پرداخت. از یافته های علمی تاریخی باستان شناسی و معماری این پژوهش می توان به مطالبی که این اسناد مصور در تأیید و تکمیل منابع مکتوب و تصویری ارائه م ی دهد، چیدمان عناصر داخل میدان (میله قیق، توپ ها)، تحول و تداوم عناصر پیرامونی (تزیینات ایوان کاخ سلطنتی، ساعت شاه و عملکرد و کالبد معماری نقار هخانه و قیصریه) و روابط اجتماعی مردمان اشاره کرد. همچنین پلکان کنار ایوان عالی قاپو در دوران صفوی و حوضی در جلوخان مسجد شیخ لطف الله در دوران قاجار که امروزه دیگر وجود ندارد ناگفته هایی از کالبد تاریخی این میدان به شمار می رود. چنین به نظر می رسد برخی دیگر از نویافته های اسناد مصور همچون احتمال وجود بادبند در میان ستون های عمارت عالی قاپو، کیفیت مسیرها و دروازه جلفا در بدنه غربی میدان پرسش هایی هستند که در آینده در دیگر اسناد و مدارک تاریخی می تواند مورد کنکاش قرار گیرد. لذا این مقاله تلاش دارد با معرفی و نقد اسناد تصویری تاریخی ارزشمند تازه یافته و کم نظیری که مواریث فرهنگی کشور محسوب می شوند به بازشناسی و بیان ناگفته هایی در مورد ویژگی های کالبدی و کارکردی عناصر تاریخی این میدان بپردازد.

کلمات کلیدی:

میدان نقش جهان، عالی قاپو، مسجد شیخ لطف الله، اسناد مصور، منظر تاریخی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/302198>

